

IZVJEŠTAJ O RADU KUDA»KOLO« NARD
U PROTEKLIH 40 GODINA

20.10.2023.g.

Davne 1977. po prvi put (za što postoje pisani tragovi i snimke) spominje se folklor, ples i narodna nošnja u Nardu. Te 1977.g. okupila se grupa žena i ljudi pod okriljem «društva naša djeca». Tada su zabilježene i prve snimke folklornog djelovanja a najznačajnija je «čijalo» koje je snimila HRT-a. Sa tom izvedbom se nastupilo i na Ljetu Valpovačkom. Predsjednica društva «Naša djeca» bila je Marica Pandurić, a kasnije Reza Đakovac.

Godine 1978. pokrenuta je inicijativa da se osnuje KUD, ali tada se dobio odgovor od tadašnjeg SIZ-a za kulturu da je to malo zahtjevno i da bi najbolje bilo da folklor djeluje pri «Aktiva žena» i tako je oformljena, te 1978.g. «FOLKLORNA GRUPA PRI AKTIVU ŽENA IZ NARDA». Pod tim nazivom grupa je predstavljana na raznim manifestacijama kao što su Ljeto Valpovačko, Vinkovačke jeseni, Đakovački vezovi... Predsjednica Aktiva žena bila je Slavica Mikolić, a g. Jozo Mikolić bio je član SIZ-a za kulturu i fizičku kulturu u Valpovu od kojeg su se dobivala sredstva za rad udruga. Udruga pod tim nazivom djeluje do 1983.g.

Godine 1983.g. skupina nekoliko zaljubljenika u folklor ponovno pokreće inicijativu da se rad folklorša i službeno stavi pod okrilje udruge kojoj je osnovni cilj i svrha postojanja očuvanje kulturne baštine i tradicije. Službeno je stavljeno u zapisnik da je to bio prijedlog MO SSRN (mjesne organizacije socijalističkog saveza radnog naroda iz Narda) čiji je predsjednik bio Franjo Abramić, a najzaslužniji inicijator da se osnuje kulturno-umjetničko društvo svakako je bio gospodin Pavo Ištoković. Morao se napraviti službeni «POPIS OSNIVAČA DRUŠTVENE ORGANIZACIJE» kojih je trebalo biti najmanje 10, a potpisalo se njih 13. Održano je nekoliko sastanaka kako da se organizira sam rad udruge: od uprave, plesača i svega onoga što je potrebno da jedna udruga može započeti sa radom.

Dogovorilo se i 16.01.1983. godine održana je osnivačka skupština na kojoj je izabrano vodstvo udruge, donesen je statut udruge, a udruga je dobila naziv

KUD «KOLO» Nard.

Izabran je prvi predsjednik g. Jozo Bogdanović, tajnik Zvonko Barić, Kata Silajdija blagajnik te članovi uprave: Pavo Ištoković, Slavica Mikolić, Marica Vuksanić, Anica Šaronić, Ivica Špoljarić, Manda Kovačević, Blagoje Ristić i Jasminka Vuksanić. U samoupravnu kontrolu, sadašnji nadzorni odbor izabrani su: Anica Katušić, Jozo Špoljarić i Marica Abramić.

Prvi voditelj i inicijator ovog projekta bio je gospodin Pavo Ištoković koji je tada bio član plesnog ansambla «Milica Križan» iz Osijeka i već je jedno vrijeme vodio folk. grupu pri Aktivu žena te vrlo brzo popunjava društvo skupinom mladih tada većinom još djece koja su jedva dočekala da se nešto pokrene, a iskustvo gospodina Ištokovića doprinjelo je da se osnovni koraci vrlo brzo savladaju. Krenulo se sa uvježbavanjem plesnih koraka i to uz pratnju muzike koja se puštala na kazetofon, a tako su se odradili i prvi nastupi. Kada se je uvidio vidan napredak u plesu ukazala se potreba za tamburaškom pratnjom. Uprava okuplja nekoliko mladića, nabavljaju se prvi instrumenti i tako se osniva

i tamburaška sekcija. Naravno tamburaše je morao netko učiti svirati i tako je ponovno na prijedlog g. Ištokovića doveden gospodin Zlatko Cvetković iz Vođinaca, tada još učenik srednje škole koji se školovao u Osijeku i svirao u Folk. ansamblu «Milica Križan». Prionulo ozbiljnijem radu i KUD bilježi zapažene rezultate. Već 1984.-85. plesalo se 7 koreografija: Slavonija, Baranja, Posavina, Međimurje, Prigorje, Bunjevački plesovi i Banat. Usporedo sa postavljanjem koreografija dala se izraditi i narodna nošnja za Baranju i Bunjevce te su kupljene čizme, a kupljeni su i novi tamburaški instrumenti. Mora se naglasiti da je KUD «KOLO» Nard tada jedini u Valpovštini radio ozbiljnije i tom dinamikom. Sudjelovalo se na brojnim nastupima u Valpovštini te na regionalnim i državnim smotrama folklor. Pored Ljeta Valpovačkog, Đakovačkih vezova, Vinkovačkih jeseni svakako za tadašnju generaciju najznačajnije je bilo sudjelovanje na Međunarodnoj smotri folklor u Zagrebu 1986.g. To sudjelovanje je ostalo zapamćeno i po nastupu u dvorani Vatroslav Lisinski gdje je naš KUD otvarao Međunarodnu smotru folklor. Bilo je tu još značajnih gostovanja, a jedno od njih je i gostovanje u Gnjanima tadašnjoj autonomnoj pokrajini Kosovo 1985.g. Osim generacijskih kretanja tj. smjena, većih odstupanja u kvaliteti nije bilo. Isto tako i u predsjedništvu pa 1990.g. predsjednik postaje g. Josip Abramić i pod njegovim vodstvom KUD radi do ratnih zbivanja 1991.g.

Nakon rata KUD se ponovno pokreće pod vodstvom Igora Špoljarića tadašnjeg predsjednika i voditelja tamburaške sekcije. Za naglasiti je da su nekoliko članova iz redova tamburaške sekcije osnivači tamburaškog sastava «Veseli Šokci» iz Valpova, a kasnije je nastao još jedan tamburaški sastav «Kočije» iz Narda. Tih godina nije bilo značajnijeg rada osim nekoliko nastupa, a značajnije postignuće je bilo da se oformio vokalni zbor koji snima jedan CD tj. nosač zvuka.

2006. godine stasala je nova generacija mladeži i udruga ponovno počinje ozbiljnije raditi pod vodstvom g. Zlatka Cvetkovića, predsjednika i novog upravnog odbora u sastavu: Antun Gazdić dopredsjednik, Andreja Stanković tajnik, Greta Šaronić, Miro Ištoković, Marija Abramić, Ivica Abramić, Antonio Šaronić i Josip Šaronić članovi te Nadzorni odbor u sastavu: Mario Šaronić, Antun Đakovac i Jasna Abramić.

Pored izvornih plesova Narda i Valpovštine započinje se sa uvježbavanjem koreografija Baranje i Bunjevaca za koje se imala narodna nošnja s napomenom da se morala izraditi po jedna nova haljina za svaku koreografiju jer su iste nestale za ratnih zbivanja. Za uvježbavanje navedenih koreografija ukazala se potreba za koreografom i voditeljem te nam 2007.g. dolazi g. Damir Perak iz Ladimirevaca koji je jedno vrijeme plesao u našem KUD-u prije rata a bio je član HKUD-a „Valpovo 1905.“ i «Šokadije» Ladimirevci i koji vrlo brzo postaje član upravnog odbora. Gospodin Perak donosi pozitivne promjene u radu udruge te se vrlo brzo napreduje. Usporedo sa plesnom sekcijom koja je na

početku brojila oko 35 izvođača djeluje i tamburaška sekcija pod vodstvom, na početku, Zlatka Cvetkovića, a kasnije Andreja Gazdića. Tamburaška sekcija, u to vrijeme broji 9 članova i gotovo svi su pohađali glazbenu školu. Vrlo brzo, već nakon 5-6g. i iz njihovih redova osnova se još jedan tamburaški bend pod nazivom „Čuvari Noći“

Od 2007.g. djeluje i 20 članova dječje skupine i to je dalo doprinos u uspješnom i kontinuiranom radu A sekcije u kojoj se iz razno raznih razloga izmjenilo oko 15 članova, najčešće generacijska smjena. Dječju sekciju vodila je na početku gospođa Jadranka Gazdić, kasnije preuzima g. Zoran Gazdić, a gospođa Jadranka ponovno preuzima još jednu, najmlađu sekciju koji su počeli sa radom u jesen 2012 godine.

Svake godine počevši od 2007. na Uskrsni ponedjeljak KUD održava svoj godišnji koncert, a za svaki koncert izlazi se sa novom koreografijom koja je za tu prigodu uvježbana. Za svaku koreografiju pripremi se i narodna nošnja, kupi ili se da izraditi tako da danas posjedujemo šest kompleta narodnih nošnji. Posebno nam je draga Baranjska nošnja jer je original i vrlo je stara, a tu je i Posavska nošnja koja je vrlo bogata i jedna od ljepših. Tadašnja generacija izvodi 7 koreografija: Baranju, Posavinu, Dalmaciju-Ražanac, Banat, Bunjevice te dvije Slavonije. Opremu smo kupili ili izradili privatnim donacijama a isto tako svako putovanje financiraju sami članovi i njihovi roditelji.

Putovalo se dosta. Gotovo svake godine gostovalo se u Mađarskoj i to po nekoliko puta: Balaton, Komlo, Janoš Halma, Kašad. Na poziv naših iseljenika 2010. Gostuje se u Švicarskoj (Iverdon) što nam je ostalo u vrlo dragoj uspomeni i gdje su se sklopila brojna prijateljstva koja se održavaju i danas, naravno posjetili smo i Lozanu (olimpijski muzej). Preko «Družine» čiji je KUD bio član, a «Družina» je član međunarodne organizacije folklornih društava Evrope, 2011. stupamo u kontakt sa jednim društvom iz Češke koje dolazi kod nas na gostovanje, a mi iste godine putujemo na uzvratni posjet u Češku (Skoronice) gdje u tri dana odrađujemo nekoliko nastupa. Osim putovanja u inozemstvo KUD nastupa diljem Lijepe naše na brojnim lokalnim, regionalnim i državnim smotrama folklora, a isto tako i na humanitarnim koncertima. Ljeto Valpovačko svake godine, Vinkovačke jeseni, Đakovački vezovi dva puta, Županjsko sijelo, Petrijevačke žetvene svečanosti te humanitarni koncerti u Novoj Gradiški, Valpovu itd. Svoj rad 2011. KUD je okrunio pozivom na sudjelovanje u HTV emisiji «Lijepom našom» koja je snimana u Dardi, a drugi put 2013. U Valpovu. Svoj nastup KUD je odradio vrlo profesionalno na veliko oduševljenje brojne publike.

Početkom 2012.g. predsjednik podnosi ostavku iz osobnih razloga te dolazi do smjene u vodstvu udruge. Za predsjednika je izabran Mario Šaronić, dopredsjednika Antun Gazdić, tajnika Kristijan Ištoković te članovi: Jelica Štrok, Snježana Čolaković, Ružica Čolaković, Ruža Arnaut, Jelena Vuksanić, Damir Perak, te Zlatko Presnac, u nadzorni odbor biraju se Jozo Bogdanović, Snježana Novak i Senka Skender, a za blagajnicu Tajana Martin. KUD i dalje

nastavlja sa vrlo intenzivnim radom. Nakon godišnjeg koncerta uslijedili su brojni nastupi na smotrama folklora po Slavoniji i Baranji: Marijanci, Topolje u Baranji, Drenje, Orahovica, Valpovo, Petrijevcu i jedna vrlo značajna međunarodna smotra folklora u Velikoj Gorici gdje smo se našli u vrlo jakoj konkurenciji folklornih ansambala iz Evrope: Slovenije, Bugarske, Grčke, Poljske, Kosova, Makedonije, a pored nas je gostovalo još samo jedno društvo iz Hrvatske. Za našu izvedbu uslijedile su brojne pohvale, a posebno nam je uručena nagrada za izvornost. Kako se u plesnom dijelu vrlo dobro napredovalo pod vodstvom g. Peraka početkom 2012.g. angažirali smo gospodina Ivana Draženovića profesora glazbe da nam pomogne u pjevačkom dijelu priprema za nastupe. U ljeto 2012. putuje se na more na sedam dan u Biograd. U Biogradu odrađuje se cjelovečernji koncert, a sudjelovalo se na smotrama u Debeljaku-općina Sukošan te na otoku Viru. Gostovanje Biogradu ponavlja se i 2013. a 2014. Putuje se u susjedni Sv. Filip i Jakov.

Godine 2012. 2013. te 2014. 2015. 2016. bile su jedne od naj aktivnijih za tadašnju generaciju, a tada je snimljena emisija o KUD-u od strane Osječke televizije u sklopu projekta «Šokadijo u srcu te nosim».

Samo u 2012 g. A sekcija je odradila 8 koncerata, 9 smotri folklora, tamburaši i vok. solisti 6 nastupa, a dječja skupina je također bila vrlo aktivna i održala 8 nastupa, samostalno i na smotrama, a to se ponavljalo i idućih nekoliko godina. Jedna od značajnijih inicijativa te godine bila je da se izrade kalenteri KUD-a Kolo Nard za 2013.g. koja je odlično prihvaćena od strane članova društva. Snimanje se održalo u dva dana, a taj dio odradio je g. Predrag Matijanić te snimio i pripremio predivne fotografije.

Tih godina KUD je brojao oko 70 članova i za naglasiti je kako su članovi dolazili iz nekoliko mjesta Valpovštine: Šaga, Ladimirevaca, Satnice, Harkanovaca, Petrijevac i Valpova. Jedna od promjena je i ta da je dječju sekciju preuzela Ana Marija Tomin Gazdić.

KUD je nosilac društvenog života u Nardu pa tako organiziramo brojne događaje: predstave školske djece, večeri poezije, slikarske dane, a posebno smo ponosni na smotru folklora koja je u početku bila održana u jednom danu, zatim u dva dana, a nekoliko narednih godina i tri dana: Prvi dan čobanijada ili fišijada, drugi dan velika smotra koja započinje svečanim mimohodom folk.skupina, šokačkih zaprega i konjanika po ulicama Narda te se nastavlja sa nastupima folk. skupina na pozornici u velikom šatoru u centru mjesta i zabavom dugo u noće, a treći dan dječja smotra. Smotra je odlično prihvaćena od strane mještana a isto tako i od sudionika i brojne publike

Vrlo je teško nabrojati sve inicijative tih godina. Jedna od trajnijih uspomena bilo je i upoznavanje, preko društvenih mreža, sa društvom iz Uzarića BiH sa kojim se ostvarilo dugogodišnje prijateljstvo i održalo nekoliko uzvratnih posjeta. Početkom 2013. još jedna inicijativa je urodila plodom, da se okupe žene i muškarci starije generacije u pjevačku skupinu i uz podršku i savjete vokalnog voditelja g. Ivana Draženovića pripremilo se 15-tak pjesama od kojih

se nekoliko premijerno izvelo na godišnjem koncertu za Uskrs, a za godišnjicu KUD-a, 2013.g. snimljen je i CD u izvedbi : Mande Žužić najstarije članice 79.g., Anice Stanković 78.g., Mande Kovačević, Jelice Štrok, Milke Đakovac, Mande Špoljarić, Pavice Šaronić, Ivanke Skelac, Marije Abramić, Marijana Matkovića, Zvonka Barića i Maria Šaronića. Iako ta ekipa nije ostala na okupu, 2014.g. iz redova istih osniva se ženska pjevačka skupina „Snaše“ pod vodstvom Jelice Štrok, a većina članica je i danas aktivna. Iz redova tamburaške sekcije osniva se još jedan tamburaški sastav pod nazivom „Traženi“

Svjedoci smo da KUD tih godina djeluje u vrlo lošim uvjetima, misli se na naš dom. Uvidjelo se da se naš najpotrebniji prostor, a to je društveni dom i pozornica uskoro neće biti moguće koristiti radi dotrajalosti i otpadanja stropa pa se pribojavalo za budući rad udruge. Organizacijom svake priredbe ukazivalo se na ovu problematiku i zahvaljujući velikoj upornosti nas u KUD-u i tadašnjeg predsjednika MO Nard g. Joze Bogdanovića došlo je do inicijative da se uđe u pripremu projekta obnove i dogradnje društvenog doma. Kako se radilo o velikoj investiciji projekt se pripremao prema fondovima EU i na žalost zbog nedostataka projekt je odbijen. Zahvaljujući novoj gradskoj upravi na čelu sa gradonačelnikom Matkom Šutalom projekt je doraden i na sreću prihvaten te se vrlo brzo krenulo i u realizaciju navedenog projekta. Dobili smo jedan moderan, ugodan za rad, prostor opremljen sa svom opremom potrebnom za rad jednog amaterskog društva. Pored puno veće sale, velike pozornice imamo i prostoriju za sastanke, pjevačke probe i druženja te prostoriju za opremu i nošnju. Obnova društvenog doma izvodila se u vrijeme pandemije koja nas je zadesila, a kako nije smjelo biti okupljanja i probi dom je napredovao i za nešto više od godinu dana je i završen. Na žalost, koliko smo svi očekivali bolje uvjete dogodilo se da je ova stanka dovela do osipanja članova, prije svega plesne sekcije.

Zahvaljujući ŽPS „Snaše“ sačuvali smo udrugu od gašenja jer su one ostale na okupu i za vrijeme pandemije pod vodstvom gos. Dubravke Cvenić i Maria Šaronića predsjednika. Nakon otvorenja doma pokušavali smo pozvati bivše članove ali bez većeg uspjeha tako da početkom 2022. godine dolazimo na ideju da pokrenemo jedan mali projekt pod nazivom „Mala škola tradicijskih plesova i pjesama“. Zahvaljujući reklamama na hrv-u i društvenim mrežama te međusobnim razgovorima uspijevamo okupiti više od dvadeset članova te smo angažirali i voditelja plesne sekcije, a to je g. Zoran gazdić koji je stasao u našem društvu. Članovi nam ponovno dolaze iz cijele Valpovštine: Nard, Valpovo, Belišće, Ladimirevci, Šag te uspijevamo u 2022. i 2023. Godini odraditi po desetak nastupa.

Vrlo je teško sažeti 40 godina vrlo aktivnog rada jedne udruge na svega nekoliko listi papira, bilo bi tu još puno toga pozitivnog za reći ali bi još potrajalo pa se stoga zahvaljujem na strpljenju.

Na kraju zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u radu KUD-a u proteklih 40g., a i svima koji su pomagali rad društva; sponzorima, podupirajućim članovima, aktivnim članovima, svima koji su kupili ulaznicu za naše manifestacije, mještanima koji uređuju svoje kuće i okućnice za razne manifestacije, medijima koji su pratili naš rad te na kraju gradu Valpovu koji daje veliki doprinos radu udruge i koji financira naš rad.

KUD «KOLO» Nard nastavlja sa svojim radom.

U Nardu, 20.10.2023.g.

Upravni odbor KUD-a «KOLO» Nard

Predsjednik: Mario Šaronić